

הפיזיולוגיה של המאמץ

מהלכה למעשה

— שחר ניס —

פרק 1.4

מעבר נוזלים

וחומרים דרך

קרומים

נשים
100%

משקל "יבש"
45%

נוזלי הגוף
55%

חלבונים
שומנים
פחמימות
מינרלים

נוזל תוך תאי

גברים 40% נשים 36%

נוזל בין תאי

גברים 15% נשים 15%

פלסמה

גברים 5% נשים 4%

גברים
100%

משקל "יבש"
40%

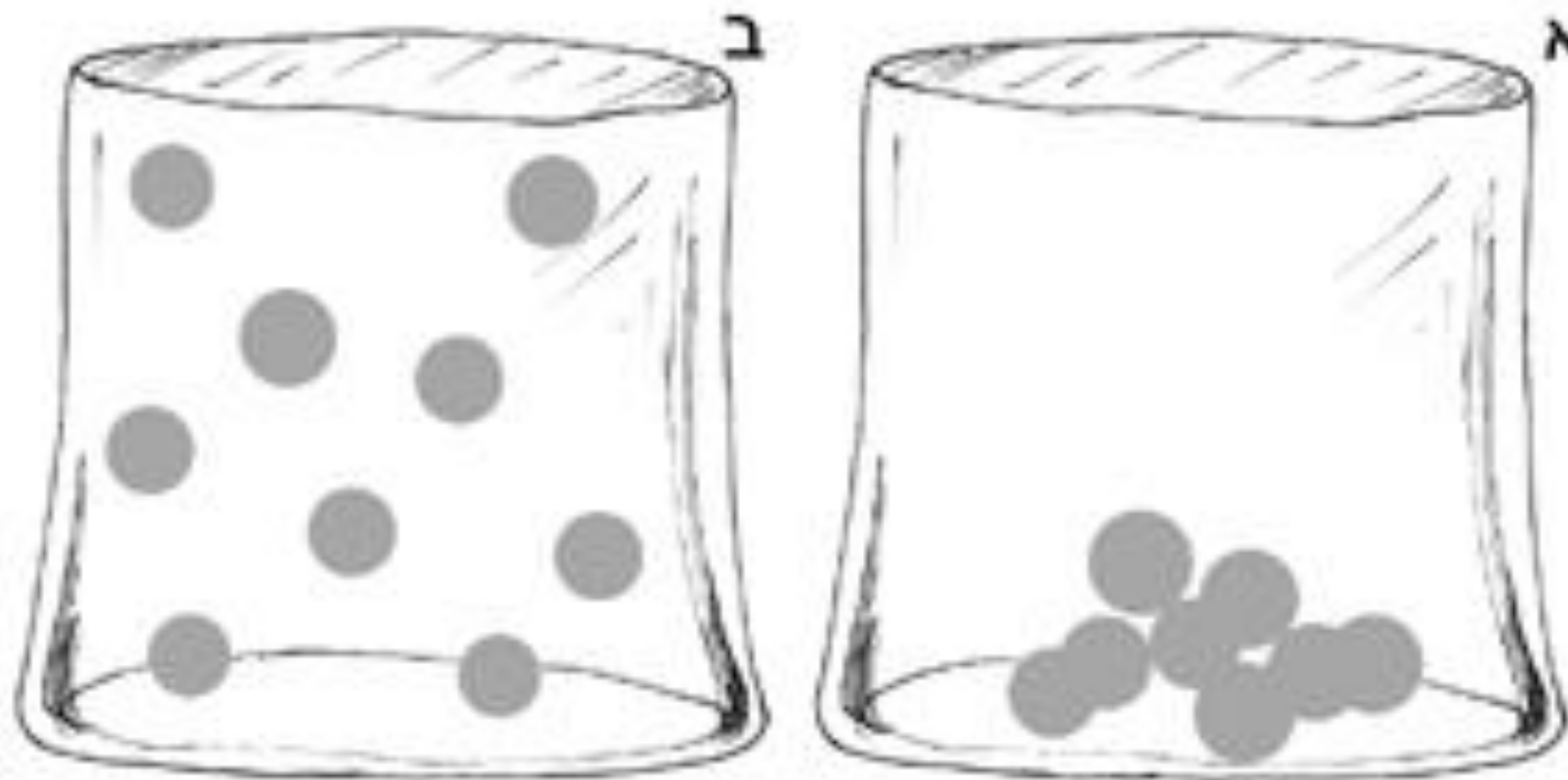
נוזלי הגוף
60%

שלושה אופנים בהם עוברים
נוזלים וחומרים דרך ממברנות:

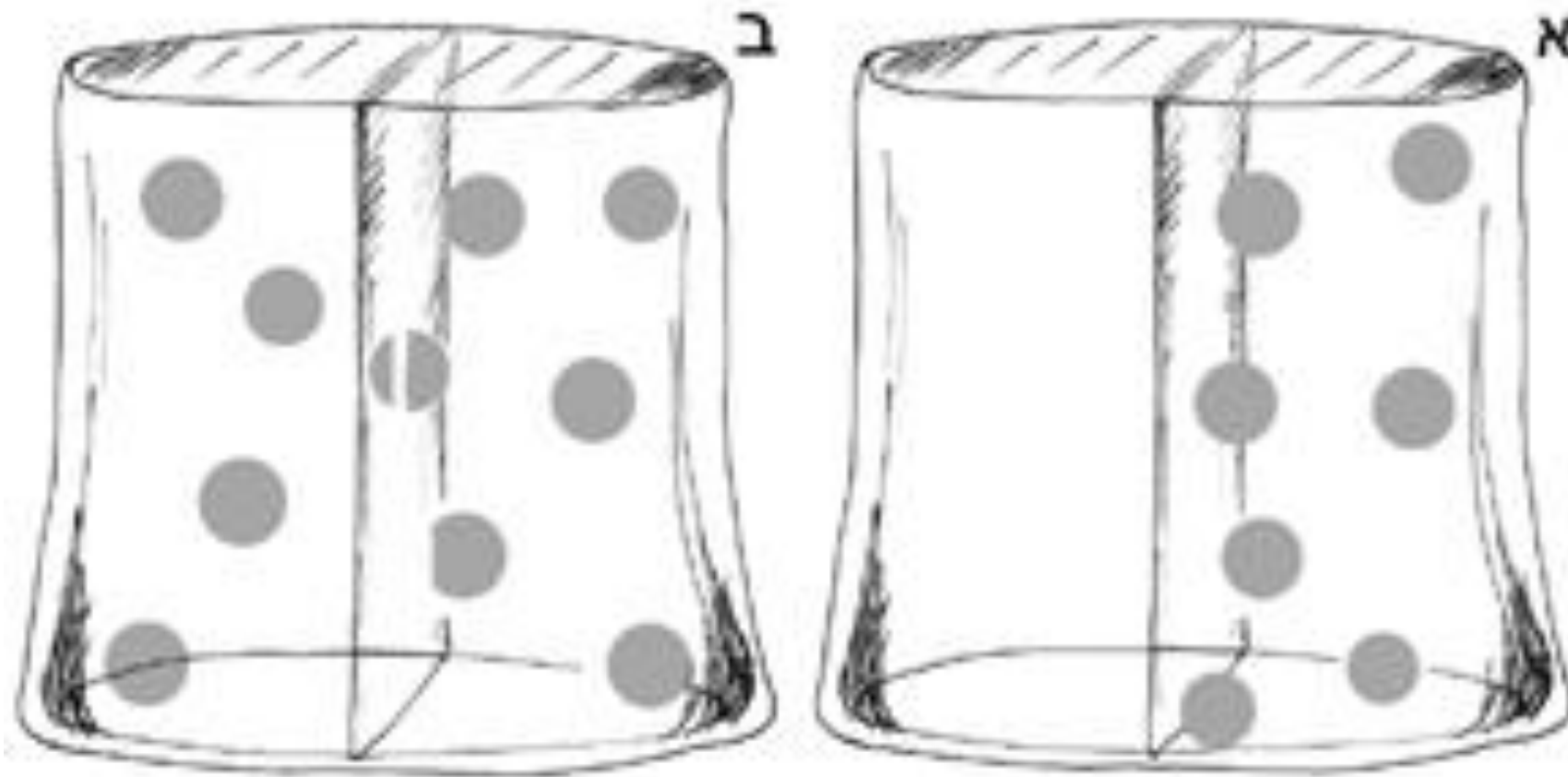
- דיפוזיה
- אוסמוזה
- העברה פעילה

תהליך הדיפוזיה

תנועה אקראית של מולקולות המומס המתפזרות פיזור אחיד בחלל או בכלי.

תהליך הדיפוזיה מבעד לממברנה חדירה

דיפוזיה - תהליך, שקיימת בו תנועה נטו של מולקולות עם מפל הריכוזים, מריכוז גבוה לריכוז נמוך. בהיעלם מפל הריכוזים נפסקת הדיפוזיה.

שיווי משקל דינמי - המשך תנועה אקראית של המולקולות בכל הכיוונים המתרחשת גם לאחר הפסקת הדיפוזיה ("היעלמות" מפל הריכוזים).

גורמים המשפיעים על קצב הדיפוזיה:

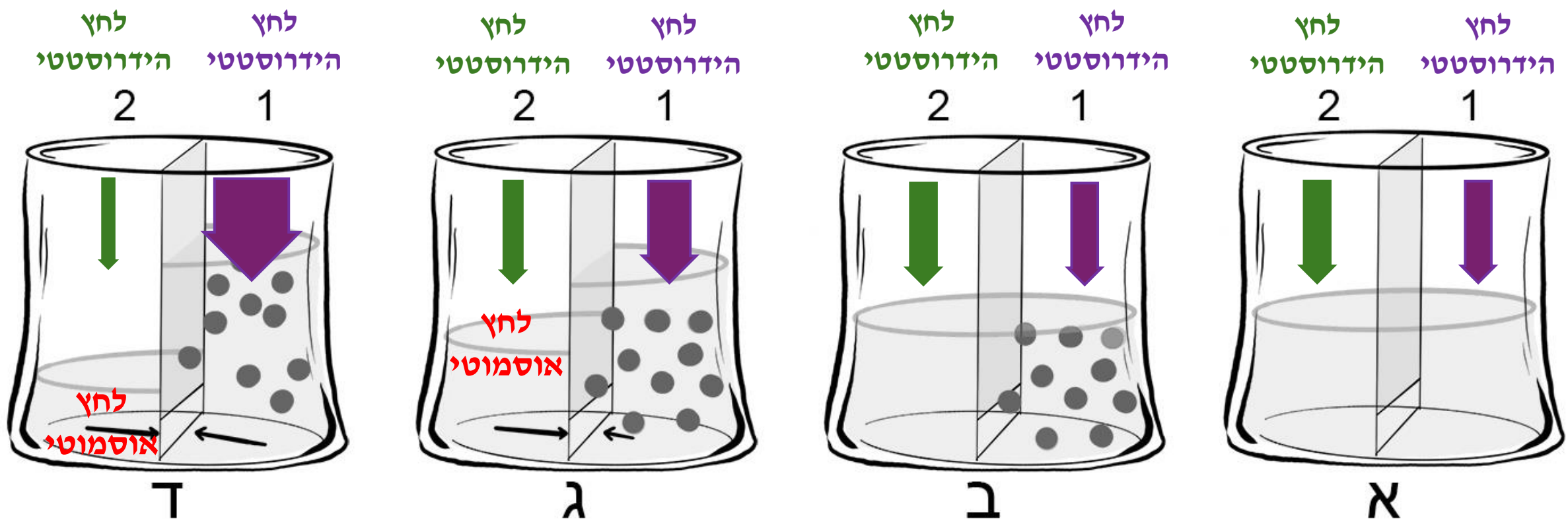
- **מפל ריכוזים**
- **טמפרטורה**
- **שטח הדיפוזיה**
- **המרחק שדרכו מתרחשת הדיפוזיה, עובי הממברנה**
- **גודל החלקיקים**

לחץ הידרוסטטי - הכוח שיוצר נוזל כנגד דופן,

קרום או כל מעטפת אחרת המכילה אותו.

אוסמוזה

- במצב שבו קיים מספר שונה של חלקיקים משני צידי הממברנה, הממס יעבור מהצד שבו פחות חלקיקים לצד שבו יותר חלקיקים.
- דיפוזיה של הנוזל הממס לצד שבו ריכוזו נמוך יותר וריכוז המומסים גבוה יותר.

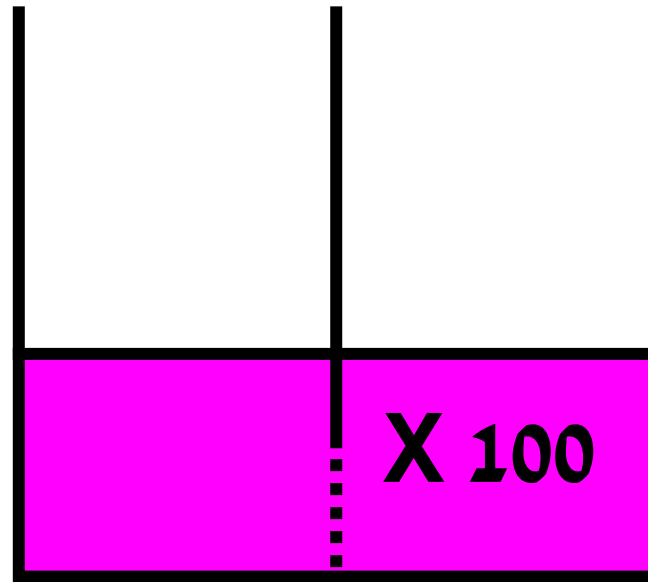
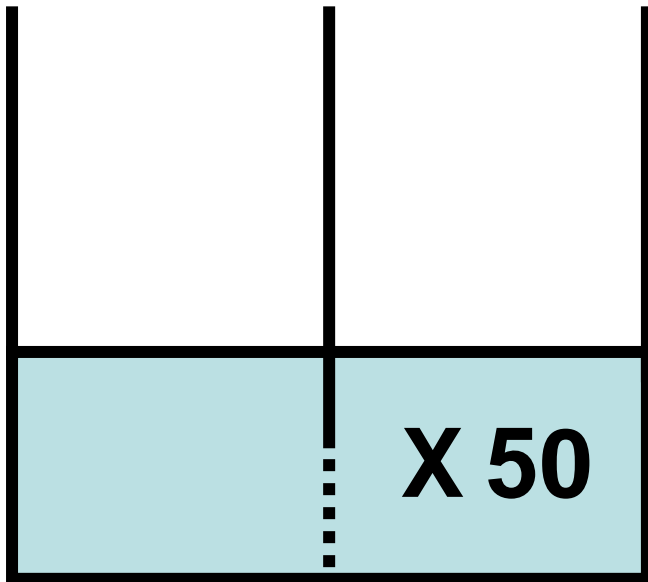
לחץ אוסמוטי - הלחץ ההידרוסטטי שנוצר בצד

אליו עובר הממס באוסמוזה ואשר עוצר את מעבר

המים נטו לצד זה.

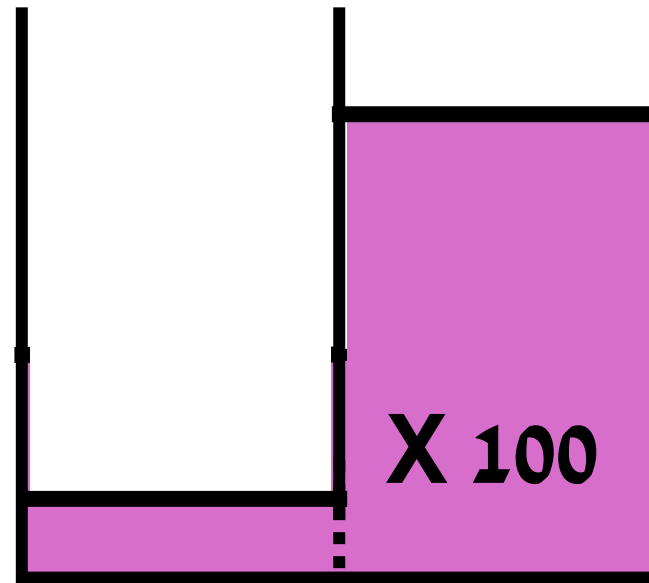
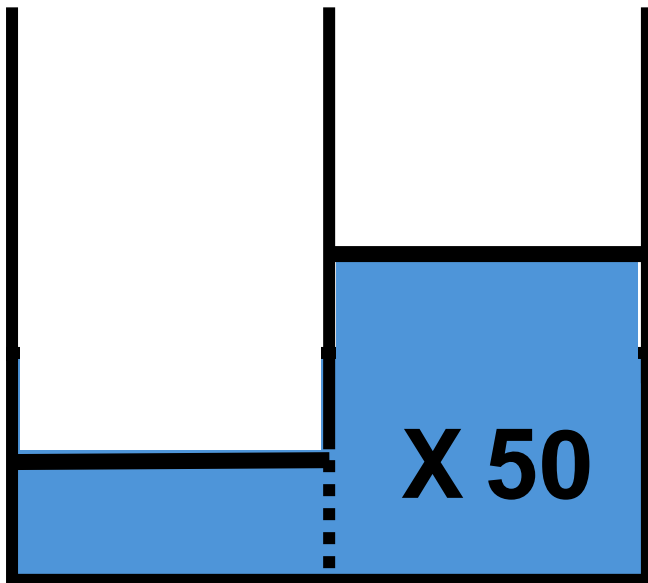
אוסמוזה

באיזה כלי, במצב שיווי משקל, עמוד הנוזל יהיה יותר גדול?

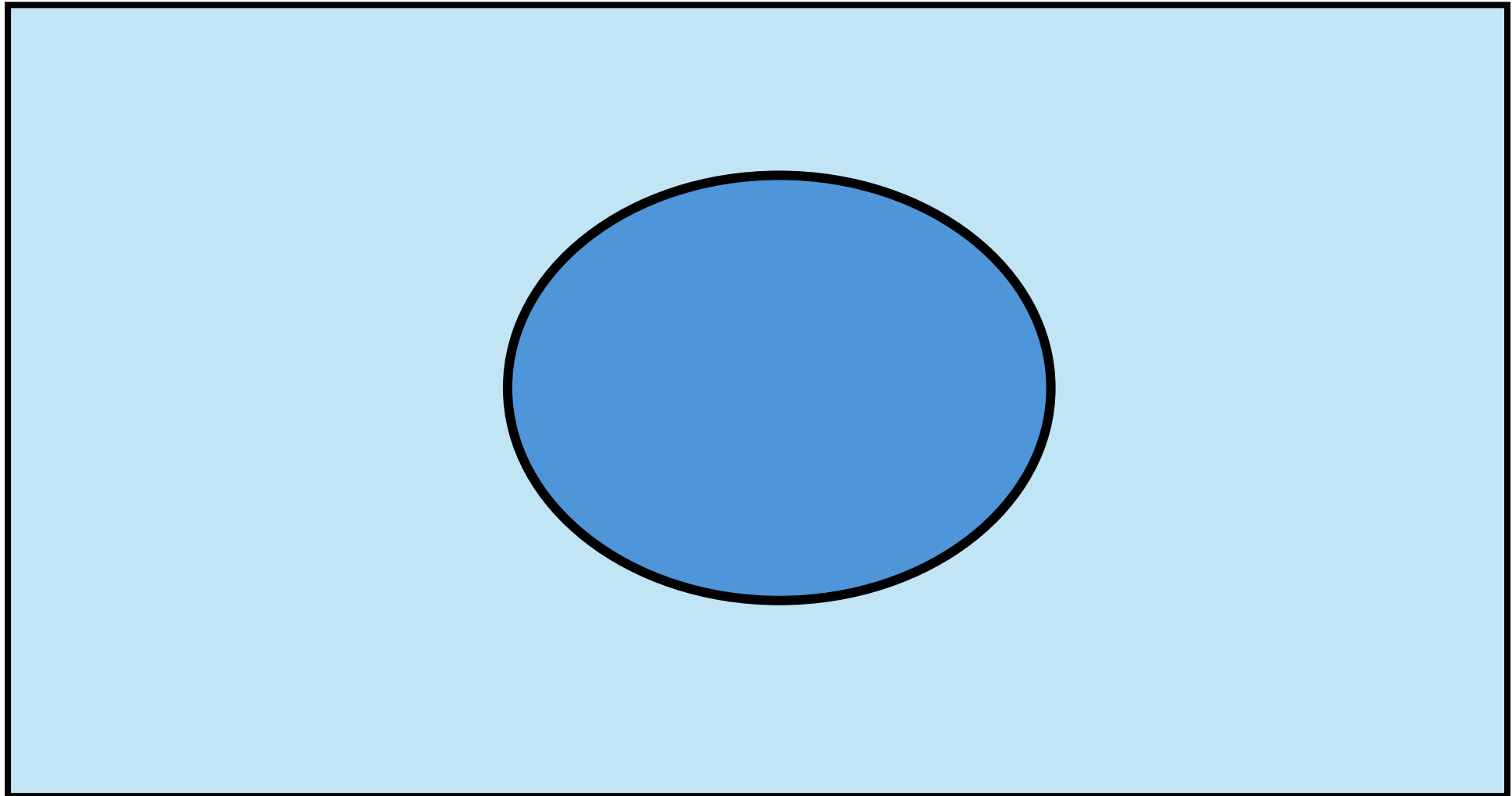
אוסמוזה

באיזה כלי, במצב שיווי משקל, עמוד הנוזל יהיה יותר גדול?

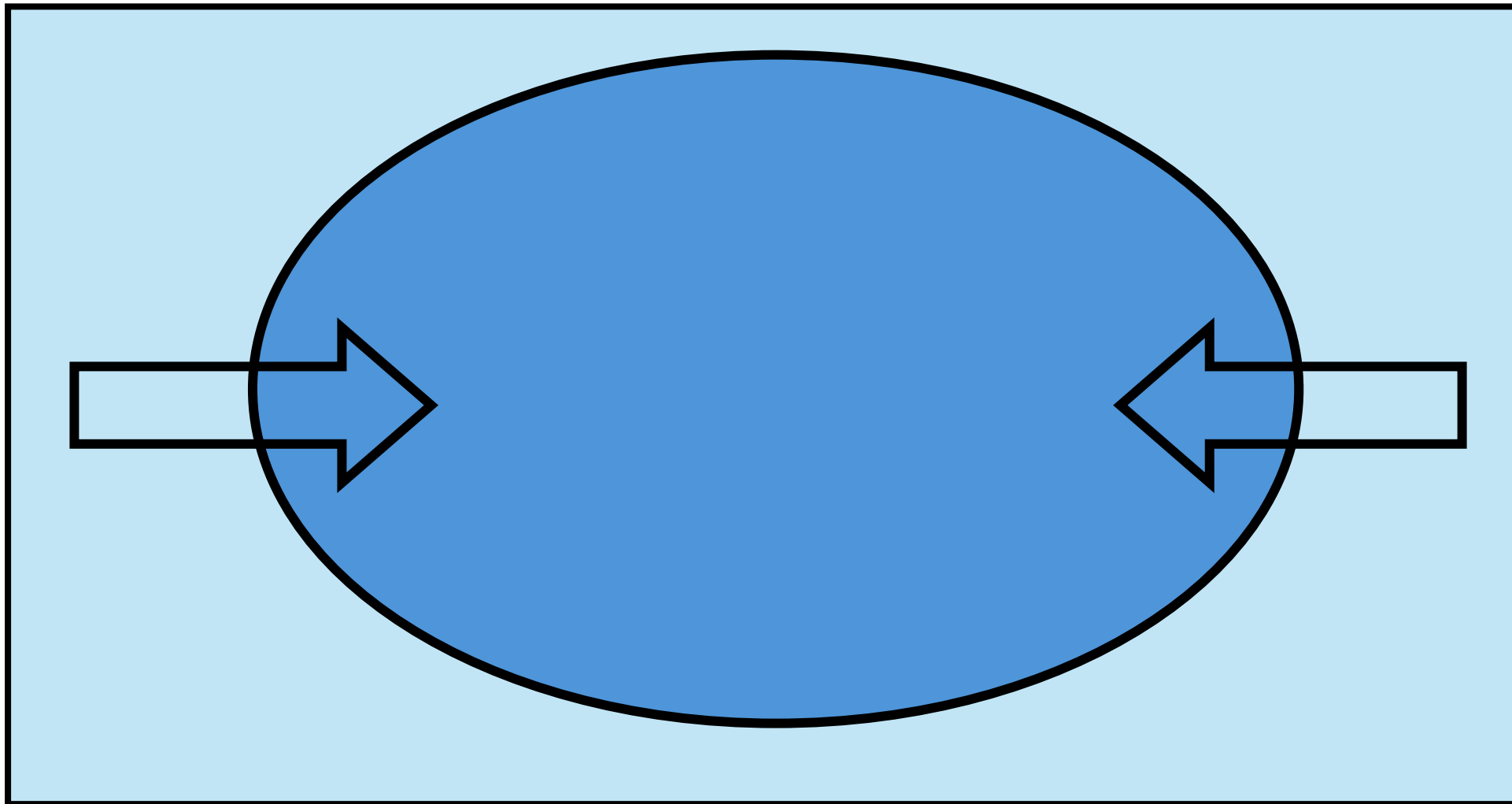
תמיסה איזוטונית

לחץ אוסמוטי תמיסה = לחץ אוסמוטי תא

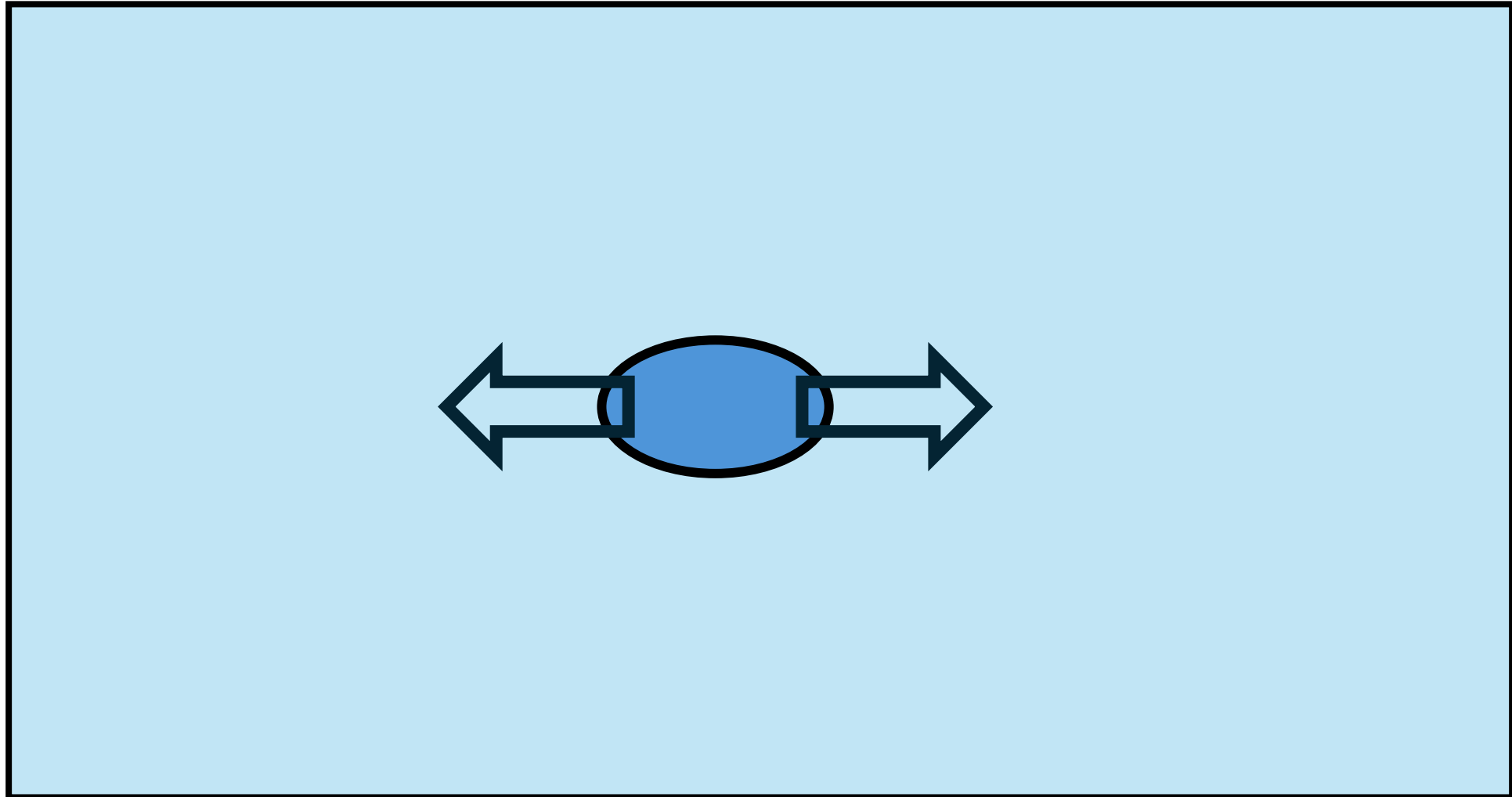
תמיסה היפוטונית

לחץ אוסמוטי תמיסה $>$ לחץ אוסמוטי תא

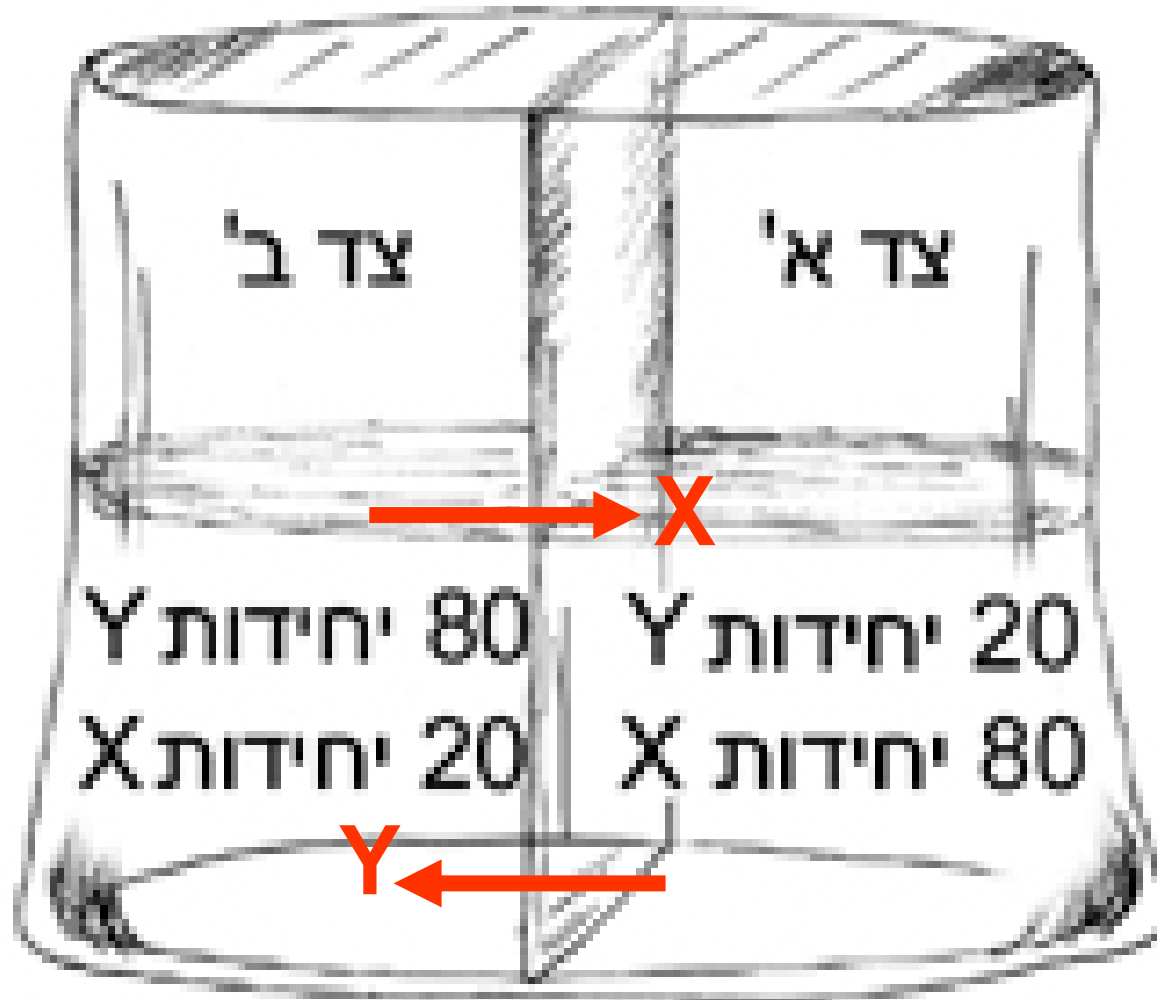

תמיסה היפרטונית

לחץ אוסמוטי תמיסה < לחץ אוסמוטי תא

העברה אקטיבית - בניגוד למפל ריכוזים

ממברנה בררנית חדירה ל- X ו- Y